

**IZVJEŠĆE O SAVJETOVANJU S JAVNOŠĆU
U POSTUPKU DONOŠENJA ODLUKE O UTVRDJIVANJU VISINE UPISNINE ZA
UPIS U IMENIK ODVJETNIKA HRVATSKE ODVJETNIČKE KOMORE**

**Nositelj izrade izvješća: Upravni odbor Hrvatske odvjetničke komore
Zagreb, 11. veljače 2023.**

Naziv akta za koji je provedeno savjetovanje s javnošću	Nacrt prijedloga Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta / provedbu savjetovanja	Upravni odbor Hrvatske odvjetničke komore
Razlozi za donošenje akta i ciljevi koji se njime žele postići uz sažetak ključnih pitanja	Donošenje nove Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore predlaže se radi smanjenja razlike u visini upisnine za različite kategorije kandidata za upis u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore, a sve sukladno zahtjevima Europske komisije (Glavne uprave za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te mala i srednja poduzeća) prema Republici Hrvatskoj.
Objava dokumenata za savjetovanje	https://www.hok-cba.hr/savjetovanja-s-javnoscu/
Razdoblje provedbe savjetovanja	Savjetovanje s javnošću otvoreno: 20. prosinca 2022. Dan završetka savjetovanja s javnošću: 20. siječnja 2023.
Pregled osnovnih pokazatelja uključenosti savjetovanja s javnošću	-
Pregled prihvaćenih i neprihvaćenih mišljenja i prijedloga s obrazloženjem razloga za neprihvaćanje	Analiza prihvaćenih i neprihvaćenih primjedbi i prijedloga s obrazloženjem razloga za prihvatanje i neprihvatanje je u tablici u nastavku.
Ostali oblici savjetovanja s javnošću	-
Troškovi provenenog savjetovanja	Nije bilo troškova.

Prilog 1. Pregled prihvaćenih i neprihvaćenih primjedbi

Redni broj	Sudionik savjetovanja (ime i prezime pojedinca)	Članak ili drugi dio nacrta na koji se odnosi	Tekst zaprimljenog prijedloga ili mišljenja	Status prijedloga ili mišljenja (prihvatanje/neprihvatanje s obrazloženjem)

	naziv organizacije)	prijedlog ili mišljenje		
1.	Bermin Meškić, odvjetnički vježbenik	Točka I. stavak 1. i točka II. stavci 1. i 2. Prije svega, kao odvjetnički vježbenik, podržavam promjenu visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika HOK-a. Prijedlog navedene Odluke HOK-a vezano za iznos upisnine, svakako predstavlja iskorak u odnosu na sadašnje stanje. Posebice uzevši u obzir da je do sada iznos upisnine za upis kolegama koji su izvan odvjetništva iznosio 5.000,00 Eura te je to predstavljalo preveliki trošak nama kolegama koji se žele upisati u Imenik odvjetnika. Svakako da navedeno potkrpepljuje i mišljenje AZTN-a od prošle godine. Međutim, smatram da je i iznos od 3.000,00 Eur-a za upisninu previše, posebice uzevši u obzir visinu plaća odvjetničkih vježbenika, koja je blago reći niska u odnosu na odgovorni posao koji radimo, te teško stecenu diplomu Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Međutim, barem se odvjetnički vježbenici, što je moj slučaj, nakon 2 godine prakse upisuju u Imenik HOK-a za polovinu pune upisnine. Mada je i taj iznos prilično obeshrabrujući. Smatram da bi se upisnina trebala sniziti barem na 2.000,00 Eur-a, da bi nakon dvije godine rada u odvjetništvu iznosila 1.000,00 Eur-a, dok bi se zadržalo dosadašnje rješenje da odvjetnički vježbenici nakon tri godine neprekinutog staža ne plaćaju ništa prilikom upisa u Imenik. Nejasno mi je rješenje i argumenti za naplaćivanje 500,00 Eur-a za kolege iz odvjetništva koji rade tri pune godine te imaju niska primanja. Smatram da se time ne valorizira kolege odvjetničke vježbenike koji se upisuju u Imenik HOK-a. Smatram da bi nam interes trebao biti stimulirati kolege vježbenike iz	Primjedbe i prijedlozi nisu prihvaćeni. Visina upisnine iz nacrtu prijedloga Odluke uvjetovana je potrebom očuvanja finansijske samostalnosti i neovisnosti Hrvatske odvjetničke komore, kao preduvjeta samostalnosti odvjetničke službe, i s tim u svezi potrebom osiguranja sredstava nužnih za pružanje mnogobrojnih usluga članovima te potrebom osiguranja sredstava za djelovanje i izvršavanje dužnosti Hrvatske odvjetničke komore propisanih Zakonom o odvjetništvu i drugim pozitivnim propisima. Pravo Hrvatske odvjetničke komore da vodeći računa o gore navedenom samostalno odlučuje o svojim prihodima potvrdio je Ustavni sud Republike Hrvatske u svojim odlukama: U-II-271/1992 od 9. lipnja 1993., U-II-266/1997 od 31. ožujka 1998. te U-II-1081/2002 od 12. ožujka 2008. Hrvatska odvjetnička komora je pri određivanju visine upisnine vodila računa o činjenici da su odvjetnički vježbenici prije upisa u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore, dvije odnosno tri godine, bili članovi Hrvatske odvjetničke komore sa svim obvezama koje proizlaze iz članstva, uključujući i obvezu plaćanja upisnine u Imenik odvjetničkih vježbenika Hrvatske odvjetničke komore, članarine, obvezu usavršavanja i sl. Istovremeno je smanjena razlika između visine upisnine za različite kategorije kandidata za upis u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore, a sve sukladno zahtjevima Europske komisije (Glavne uprave za unutarnje tržiste, industriju, poduzetništvo te mala i srednja poduzeća) prema Republici Hrvatskoj.	

			<p>odvjetničkih ureda, a nikako da im namećemo još jednu dodatnu zapreku.</p> <p>Ponavljam, isključivo jer kolege rade za niska primanja, čega ste vjerujem i više nego svjesni.</p>	
2.	Ivo Zenko, odvjetnički vježbenik	Općenita primjedba i primjedbe te prijedlozi u odnosu na točke II. i V.	Zbog opsega primjedbi i prijedloga isti su sastavni dio ovog izvješća.	<p>Djelomično prihvaćena u dijelu stupanja na snagu predmetne Odluke u odnosu na određenu kategoriju odvjetničkih vježbenika.</p> <p>Ostale primjedbe i prijedlozi nisu prihvaćeni iz razloga navedenih pod rednim brojem 1. obrazloženja neprihvatanja primjedbi i prijedloga.</p>
3.	Udruga odvjetničkih vježbenika pri Hrvatskoj odvjetničkoj komori	Točke II. i V.	Zbog opsega primjedbi i prijedloga isti su sastavni dio ovog izvješća.	<p>Djelomično prihvaćena u dijelu stupanja na snagu predmetne Odluke u odnosu na određenu kategoriju odvjetničkih vježbenika.</p> <p>Ostale primjedbe i prijedlozi nisu prihvaćeni iz razloga navedenih pod rednim brojem 1. obrazloženja neprihvatanja primjedbi i prijedloga.</p>
4.	Bože Tomić, Sindikat hrvatskog vozača	Točka I. stavak 1.	<p>Zaposlen sam kao pravnik u Sindikatu hrvatskog vozača i Sindikatu trgovine, usluga i proizvodnje i u rujnu 2023. godine ispuniti ću uvjete za pristupanje pravosudnom ispitu.</p> <p>Jako dobro se snažazim u radnom pravu, i mislim karijeru nastaviti kao samostalan odvjetnik koji će se baviti radnim pravom.</p> <p>U tome me prijeći činjenica da bih trebao upisnine od 3.000 EUR u protuvrijednosti u kunama prema prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke koji vrijedi na dan plaćanja, koji iznos upisnine se uplaćuje nakon odobrenog prvog upisa u Imenik odvjetnika HOK, a prije davanja svečane prisege.</p>	Primjedbe i prijedlozi nisu prihvaćeni iz razloga navedenih pod rednim brojem 1. obrazloženja neprihvatanja primjedbi i prijedloga.

			<p>AZTN je u mišljenju iz 2022. godine zaključio kako predmetna upisnina u većini analiziranih zemalja država članica iznosi u prosjeku od 100 do 300 EUR-a, dok pojedine zemlje nemaju institut upisnine kao takve.</p> <p>Iznos koji se navodi, meni kao nekome tko neće provesti 3 godine u vježbeništvu, predstavlja prepreku za pristup tržištu da postoji mogućnost da će me odvratiti od struku koja mi dobro ide.</p> <p>Pozdravljam odluku o smanjenju iznosa za upisninu, ali smatram da je iznos i dalje prevelik i predlažem dodatno smanjenje.</p>	
5.	Toni Knežević, odvjetnik	Točka II.	<p>U okviru savjetovanja sa zainteresiranim javnošću želja mi je ovim putem dostaviti svoje očitovanje vezano uz objavljeni nacrt Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore, a kojim se predlaže osobama koje su bile upisane u Imenik odvjetničkih vježbenika HOK-a i koje su na odvjetničkoj vježbi provele efektivno najmanje 3 (tri) godine uvesti upisninu u iznosu od 500,00 EUR.</p> <p>Do nedavno, preciznije do travnja 2022. godine (kada sam se upisao u Imenik odvjetnika HOK-a), i sam sam bio odvjetnički vježbenik nešto malo više od tri godine, a nepune dvije godine obnašao sam dužnost predsjednika Udruge odvjetničkih vježbenika pri HOK-u. Prema svom iskustvu mogu reći da je Hrvatska odvjetnička komora doista tradicionalno uvijek bila, a vjerujem i ostala, institucija koja odvjetničke vježbenike doista doživljava kao svoje kolege i koja se uvijek borila za njihova prava i interes, kako prema van tako i prema unutra. Između ostalog je za istaknuti da sam tijekom obnašanja svoje dužnosti upoznao brojne kolegice i kolege koji su me uvijek gledali s poštovanjem i kao jednog od njih. Iznimno sam ponosan što je tijekom mog mandata došlo i do nedavne izmjene Kolektivnog ugovora kojim je došlo do povećanja minimalne plaće odvjetničkog vježbenika, a i što je</p>	Primjedbe i prijedlozi nisu prihvaćeni iz razloga navedenih pod rednim brojem 1. obrazloženja neprihvatanja primjedbi i prijedloga.

		<p>angažmanom mojih prethodnika (Bruno Pelicarić i Domagoj Mrčelić) 2019. godine došlo do izmjene Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika HOK-a u korist odvjetničkih vježbenika.</p> <p>Naime, upravo je prije nepune četiri godine došlo do znatnog poboljšanja položaja odvjetničkih vježbenika jer oni nisu više morali neprekidno raditi tri godine kako bi stekli pravo na oslobođenje upisnine, već samo efektivno (što je u kontekstu brojnih promjena vježbi i nezadovoljstva na radnom mjestu oduševilo kolege), a također im je jednom stečeno takvo pravo počelo vrijediti trajno, što im je davao mogućnost s vremenskim odmakom od vježbeništva upisati se u imenik praktički „besplatno“. Takvu politiku HOK vodi već desetljećima što je još jedna od pohvalnih stvari obzirom da je rad odvjetničkih vježbenika u pravilu nisko plaćen, a odvjetnički vježbenici prilikom upisa u Imenik HOK-a ne raspolažu visokim novčanim iznosima kojima bi podmirili visoku upisninu. Također, takvom se gestom davao do znanja vježbenicima da su mlađi kolege odvjetnicima, da je njihov trud isplativ te da se cijeni i da s razlogom tijekom više godina ostavljaju svoje vrijeme i živce u odvjetničkim uredima i da su time stjecali znanja i vještine koji će kasnije biti značajni za održavanje digniteta struke.</p> <p>Nacrt „nove“ Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika HOK-a iz gornjih me razloga prvenstveno ražalostio, a posebice jer se radi o vanjskom utjecaju, odnosno „zahtjevima Europske komisije (Glavne uprave za unutarnje tržište, industriju i poduzetništvo te mala i srednja poduzeća) prema Republici Hrvatskoj“. Moram priznati da sam tijekom gore spomenute nepune dvije godine i sam bio član Upravnog odbora HOK-a te da sam u tom, prije svega, kratkom razdoblju došao u susret s dopisima Europske komisije koji su se ticali smanjenja visokog iznosa upisnine za upis u Imenik HOK-a, ali se ne mogu sjetiti da bi Europska komisija doista zahtijevala i uvođenje upisnine odvjetničkim vježbenicima (tim dopisima nažalost više ne raspolažem pa se u tom pogledu ispričavam ako</p>	
--	--	---	--

			<p>sam u krivu). Sjećam se spominjanja diskriminatornog pogleda na razliku između osoba koje su bile odvjetnički vježbenici i ostali, no navedeno se zasigurno ne može riješiti predloženim nacrtom odluke, obzirom da razlika između vježbenika i „ostalih“ postoji i u predloženom nacrtu.</p> <p>Smatram da je uvođenje upisnine od 500,00 EUR osobama koje su bile odvjetnički vježbenici jedan korak unatrag u položaju i pravima odvjetničkih vježbenika koji su naše kolege (i kojima takav iznos doista puno znači) i da je neprimjeren uvjetima i uređenju odvjetništva u Republici Hrvatskoj te da ne postoji legitiman razlog za izmjenu predmetne odluke u tom smjeru.</p>	
6.	Anđela Varnica, odvjetnička vježbenica u ime odvjetničkih vježbenika Odvjetničkog zbara Splitsko- dalmatinske županije	Točka II.	<p>20. prosinca 2022. god. otvoreno je savjetovanje s javnošću pri donošenju Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore, slijedom čega u nastavku iznosimo mišljenje odvjetničkih vježbenika upisanih pri OZ Splitsko-dalmatinske županije.</p> <p>Prema Nacrtu prijedloga Odluke osobe koje su bile upisane u Imenik odvjetničkih vježbenika Hrvatske odvjetničke komore i koji su na odvjetničkoj vježbi proveli efektivno najmanje 3 (tri) godine, prilikom upisa u Imenik odvjetnika HOK plaćaju upisninu u iznosu od 500 EUR u protuvrijednosti u kunama prema prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke koji vrijedi na dan plaćanja, koji iznos upisnine se uplaćuje nakon odobrenog prvog upisa u Imenik odvjetnika HOK, a prije davanja svečane prisege – što smatramo neprihvatljivim!</p> <p>Naime, 22. veljače 2022. god. između udruge odvjetničkih vježbenika i Hrvatske odvjetničke komore sklopljen je novi Kolektivni ugovor o uvjetima rada te pravima i obvezama iz radnog odnosa između poslodavca i odvjetničkih vježbenika. Ovim Kolektivnim ugovorom plaća odvjetničkih vježbenika povećana je po prvi put nakon 14 godina i to odvjetničkim vježbenicima bez položenog pravosudnog ispita za cca</p>	Primjedbe i prijedlozi nisu prihvaćeni iz razloga navedenih pod rednim brojem 1. obrazloženja neprihvaćanja primjedbi i prijedloga.

		<p>600,00 HRK, a odvjetničkim vježbenicima s položenim pravosudnim ispitom za cca 900,00 HRK pri čemu plaća odvjetničkog vježbenika s položenim pravosudnim ispitom sada iznosi cca 783,06 Eura (prosječna plaća u Republici Hrvatskoj je 947 Eura).</p> <p>Dakle, jedan vježbenik s položenim pravosudnim ispitom nakon što je stekao titulu magistre prava, položio pravosudni ispit i ima najmanje 3 godine iskustva rada u struci sada bi trebao dati gotovo cijelu mjesecnu plaću kako bi se upisao u Imenik odvjetnika. Osim što ovo samo po sebi smatramo nepravednim, isto tako smatramo kako ovakav model neće polučiti željene rezultate već će samo dovesti do odugovlačenja vježbenika pri upisu u Imenik odvjetnika te naposljetku do demotiviranosti mladih pravnika da započinju karijeru u odvjetništvu. Nemojmo pritom zaboraviti da još uvijek ima kolega vježbenika koji rade za plaću manju od propisane ili čak bez plaće! Isto tako nemojmo zaboraviti da se u Imenik odvjetnika upisuju mahom mlađi kolege koji najčešće još uvijek nemaju uhodan posao niti značajna primanja. Naposljetku, nemojmo zaboraviti ni to da je u ovom trenutku u trendu abnormalna stopa inflacije u Republici Hrvatskoj.</p> <p>Kolege pravnici koje se odlučuju na upis u Imenik odvjetnika, a da pritom nisu upisan u Imenik odvjetničkih vježbenika i nisu ostvarili uvjet efektivnog staža na odvjetničkoj vježbi, najčešće to čine značajno kasnije kada su već izgradili kontakte i imaju osigurane mjesecne prihode (primjerice kolege koje su do tada radile u državnim tijelima:sudstvu, državnom odvjetništvu i sl.). Smatramo kako bi se odvjetničke vježbenike trebalo poticati na upis u Imenik odvjetnika i to tako da ih se subvencionira ili na neki drugi način pripomogne na početku samostalne karijere premostiti razdoblje do naplate njihovih usluga, s obzirom na to da se usluge najčešće naplaćuju tek po završetku sudske postupaka – a svi znamo koliko su dugotrajni.</p>	
--	--	--	--

			<p>Mjerilo karijere u odvjetništvu trebala bi biti kvaliteta rada te želja i upornost pojedinca da se prihvati ovog poziva, a nikako početni kapital kojim netko raspolaze.</p> <p>Slijedom svega navedenog smatramo nepravednim i neprihvatljivim da se na ovaj način optereti vježbenike troškom upisnine prilikom upisa u Imenik odvjetnika u trenutku kada je s obzirom na inflaciju plaća odvjetničkog vježbenika s položenim pravosudnim ispitom degradirajuće mala. O ovakvim bi se izmjenama i uvođenjima upisnine moglo govoriti eventualno onda kada bi odvjetnički vježbenici u Republici Hrvatskoj ostvarili uvjete rada i plaće kakve imaju pripravnici u drugim zemljama Europske unije.</p>	
--	--	--	--	--

18 -01- 2023

IVO ZENKO
Potočnjakova 3
10 020 Zagreb
ivo.zenko@hotmail.com

Broj: _____

HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA
Koturaška 53
10 000 Zagreb

predmet: Savjetovanje s javnošću pri donošenju Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore

U Zagrebu, 17. siječnja 2023.

Poštovani,

Nastavno na poziv zainteresiranim osobama za dostavom mišljenja i prijedloga vezano za nacrt Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore (dalje u tekstu: odluka) koji je objavljen na internetskim stranicama Hrvatske odvjetničke komore (dalje u tekstu: HOK), a kojim se, među inim, predlaže uvođenje naknade u visini od 500,00 EUR za odvjetničke vježbenike koji su u komoru efektivno upisani u razdoblju duljem od tri godine (točka II. predmetne odluke), očitujem se predmetnim dopisom.

U točki I. istog dopisa iznosim utvrđenja zbog kojih se predloženom nacrtu u cijelosti protivim, u točki II. tražim dodatna očitovanja o cilju koji se ovim prijedlogom želi postići, a koji je u ovom trenutku nerazjašnjen, a u točki III. iznosim konkretne prijedloge kojima bi se štetni učinci usvajanja predložene odluke mogli u cijelosti ili barem djelomično spriječiti, bilo neusvajanjem predloženog nacrta, bilo njegovim usvajanjem u izmijenjenom obliku.

I. Mišljenja sam kako je predložena odluka, kojom se odvjetničkim vježbenicima nameće nova novčana obveza po članskoj osnovi, neosnovana, diskriminirajuća i preuranjena iz više razloga od kojih najvažnije iznosim u nastavku.

1) Diskriminirajući učinci predložene odluke

1.1. Prvotno, usvajanjem predložene odluke HOK bi očiglednim zloupotrebljavanjem monopola koji uživa po osnovi specifične zakonske regulative kojom se u RH organizira rad u odvjetništvu, dio vlastitog članstva, koji ni na koji način ne može utjecati na donošenje iste, doveo na rub siromaštva, što je neprihvatljivo s aspekta zaštite ljudskog i radnog integriteta te dostojanstva tih (njegovih) članova. Naime, ovakva bi odluka nesporno dodatno i dobrano srozala ionako sramotno loš ekonomski položaj u kojem se prosječni odvjetnički vježbenik u RH nalazi, a koji poglavito determinira visina plaće koja je kolektivnim ugovorom vježbenicima zajamčena, a koju, prema posljednjim neslužbenim informacijama do kojih je Udruga odvjetničkih vježbenika (dalje u tekstu:

UOV) došla, isplaćuje cca 60% poslodavaca, što odvjetnika, što odvjetničkih društava, uključujući među njima i nekolicinu s višemilijunskom godišnjom dobiti. Uzimajući u obzir činjenicu kako visina plaće koju većina vježbenika neposredno prije upisa u imenik odvjetnika zarađuje danas prelazi jedva 800 EUR-a, suvišno bi bilo trošiti riječi i vremena na ukazivanje u kojoj će mjeri ovakvo novo finansijsko opterećenje za njih predstavljati egzistencijalni udar na samom početku odvjetničke karijere. Navedeno posebno kada se u obzir uzme činjenica da plaća koju većina vježbenika pri komori ostvaruje u trenutku stjecanja uvjeta za upis (a i prije toga) nije dostatna za pokriće osnovnih životnih potreba u 2023. godini budući da je ista za cca 250 EUR-a manja od prosječne hrvatske odnosno cca 400 EUR-a manja od prosječne zagrebačke plaće te za čak cca. 100 EUR-a manja od prosječne medijalne hrvatske netto plaće (<https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29050>). U ovom trenutku ni ne želim, niti za to ima potrebe, polemizirati o svim drugim neprihvatljivim segmentima i uvjetima rada u kojima se ponegdje obavlja vježbenička služba, a o kojima je UOV već više puta obavještavala Upravni odbor HOK-a, koji također sami po sebi već otežavaju ili čak onemogućuju normalnu egzistenciju, pa i bez uvođenja nove obaveze, kao ni o svima zanim kvalifikacijama i znanjima koje vježbenik mora ostvariti i posjedovati da bi u takav radni odnos uopće ušao.

Uzimajući u obzir postojeće troškove vezane za upis u imenik odvjetnika (lijечnički pregled, ovjera dokumenata, dolazak u mjesto polaganja ispita i prisege...) te novi namet koji se predloženom odlukom nastoji uvesti, neminovno je da će njezinim usvajanjem zapravo HOK svjesno prisiliti većinu vježbenika, koji ostvaruju uvjete za nastavak karijere u odvjetništvu, da posljednju plaću koju u tom svojstvu zarade u cijelosti izdvoje za potrebe upisa u imenik odvjetnika. Takvo nastojanje ne samo da predstavlja značajan udarac na dostojanstvo vježbenika, ujedno i članova HOK-a, koji na drugi način ne mogu nastaviti vlastitu karijeru kao odvjetnici, već je isto posebno neprihvatljivo kada se u obzir uzme činjenica da je HOK po svom ustroju neprofitna strukovna organizacija koja sredstva za vlastito funkcioniranje (bez dobiti!) ostvaruje poglavito redovnim mjesečnim članarinama vlastitih članova. Dakako da se članstvo u komori odnosno imeniku odvjetnika zasniva na dobrovoljnoj osnovi. Međutim, marginaliziranjem i imovinskim obespravljinjem odvjetničkih vježbenika koji čine glavninu onih koji se na godišnjoj bazi upisuju u imenik odvjetnika, pristup tome se u bitnome ograničava, otežava, a ponekim vježbenicima i faktički onemogućava što je neprihvatljivo u uvjetima u kojima se ovakve odluke donose s pozicije monopola koji HOK uživa kao krovna organizacija hrvatskog odvjetništva na temelju zakona.

- 1.2. Nadalje, diskriminirajuća priroda i evidentno pretjerano invanzivni učinak predmetne odluke proizlazi i iz činjenice kako **ni za jedno strukovno udruženje na području RH, kao ni za kakvo drugo usporedivo odvjetničko udruženje na području EU, nije propisana upisnina u iznosu većem od 300 EUR-a, dok ponegdje ista naknada uopće nije niti propisana**. Na navedeno je HOK već upozorila Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN), pa i neovisno o tome što je njezino recentno mišljenje o ovoj stvari HOK naknadno rezolutno otklonio očitovanjem (<https://informator.hr/vijesti/odvjetnicka-komora-iznenadena-upozorenjem-o-prevelikoj-upisnini>). Usvajanjem predloženog nacrta bi se odvjetničkim vježbenicima koji su već upisani u HOK, dakle postajećim članovima komore, uvela finansijska

obveza u iznosu gotovo dvostruko višem od najvećeg iznosa koji članovi drugih strukovnih udruženja u RH i usporedivih odvjetničkih udruženja u EU plaćaju za upis, pa čak i neovisno o statusu u kojem se isti za takvo što prijavljuju odnosno činjenici jesu li u isto udruženje već ranije bili upisani u nekom drugom svojstvu ili ne. Navedeno je posebno neprihvatljivo kada se u obzir uzme činjenica da su odvjetnički vježbenici već postojeći članovi HOK-a.

- 1.3. Osim što se na taj način odvjetničke vježbenike, u pogledu mogućnosti upisa u njihovo strukovno udruženje putem kojeg se odvjetnička djelatnost neophodno mora obavljati, diskriminira u odnosu na pripadnike ostalih struka i kolege s područja EU, time ih se osobito stavlja u nepovoljniji položaj u odnosu na druge kolege koji su u imenik vježbenika bili upisani u istom razdoblju, a koji su u međuvremenu iskoristili mogućnost upisa u imenik odvjetnika bez naknade. Naime, uzimajući u obzir specifičnost radnopravnog statusa odvjetničkih vježbenika i zakonom propisanih prepostavki za obavljanje odvjetništva, koje okolnosti svaki vježbenik neminovno uzima u obzir prilikom donošenja odluke o zasnivanju vlastitog vježbeničkog radnog odnosa, neminovno je da se uvođenjem ovakvog finansijskog opterećenja iste okolnosti u potpunosti zanemaruju, a svi postojeći vježbenici, napose oni koji već ispunjavaju formalne uvjete za upis u imenik odvjetnika, diskriminiraju u odnosu na sadašnje odvjetnike koji su prethodno također bili članovi imenika vježbenika i, što je važnije, u taj se imenik upisivali pod istim prepostavkama i okolnostima kao i postojeći vježbenici. Sve navedeno, dakako, uzimajući u obzir da se predloženom odlukom postrožuju uvjeti za upis u imenik u pogledu visine naknade, a u kontekstu činjenice da je radnopravni položaj prosječnog odvjetničkog vježbenika ionako sramotno loš, o čemu je bilo riječi već ranije. **U bitnome, kako se predloženim nacrtom odluke pristup odvjetništvu za vježbenike dodatno otežava, neminovno je da se dobar dio vježbenika niti ne bi u prethodnim razdobljima uopće odlučivao na vježbeništvo da su za pristupanje odvjetništvu u trenutku njihova upisa bili propisani predloženi uvjeti, već bi put do odvjetništva pokušali ostvariti radom izvan okvira HOK-a, koji je put katkad, u pogledu mogućnosti vlastita pravnog razvoja, teži i sporiji, ali u egzistencijalno-materijalnom smislu zasigurno povoljniji i sigurniji.** Zbog svega navedenog je nedopustivo nove uvjete za upis primjenjivati na one osobe koje su se u HOK upisivale pod sasvim drugim okolnostima. **Na ovaj način HOK retroaktivno dira u stečena prava vlastitih članova koji iza sebe imaju minimalno tri godine radnog staža, tri godine staža u članstvu komore i položen pravosudni ispit, koje su odlike, s obzirom na propisane uvjete za rad u odvjetništvu u vrijeme pristupanja komori, u bitnome formirale i njihove pristupe vlastitoj karijeri, a posredno i osobne živote.**

2) Neosnovanost, neobrazloženost i preuranjenost odluke

- 2.1. Nadalje, na internetskim se stranicama HOK-a, u dijelu koji se odnosi na javno savjetovanje, navodi da se *ratio* donošenja predložene odluke sastoji u nastojanju za postizanjem smanjenja *razlike u visini upisnine za različite kategorije kandidata za upis u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore, a sve sukladno zahtjevima Europske komisije (Glavne uprave za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te mala i srednja poduzeća) prema Republici Hrvatskoj*. Ovakvo se obrazloženje u nedostatku ikakva konkretiziranja navodnih zahtjeva Europske komisije u pogledu predmetne

problematike, a kamoli potkrepljivanja istog službenom dokumentacijom ili barem citiranjem dijela tog zahtjeva, ne može prihvati kao dostatno u smislu čl. 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 25/13 i 85/15, dalje u tekstu: ZPPI). Kada se pritom, s druge strane, uzme u obzir činjenica da se o predmetnoj problematici, baš u kontekstu uspoređivanja relevantne regulative ovog područja na razini čitave EU ne tako davno izjasnila AZTN u svojem mišljenju upućenom HOK-u, o kojem je prethodno bilo riječi, to se ovakvo neobrazloženo i paušalno pozivanje na uopćene zahtjeve Europske komisije, navodno upućene Republici Hrvatskoj, osobito čini suspektnim. Navedeno poglavito stoga što se u svojoj analizi AZTN uopće ne referira na pitanje razlike koja glede mogućnosti upisa različitih kategorija kandidata za upis u imenik HOK-a postoji, već se u bitnome osvrće na nedopustivost iznosa koje HOK kao neprofitna organizacija propisuje za pridruživanje članstvu, a u kontekstu maksimalnih usporedivih iznosa koje druga strukovna udruženja u RH ili odvjetničke komore na području EU inače propisuju (najviše 300 EUR-a, neovisno o kategoriji članstva). Međutim, ako je EK možebitno i upućivala na potrebu za smanjenjem predložene razlike u pogledu uvjeta za pristup odvjetništvu različitim kategorijama kandidata, kako to navodi HOK, što je legitimno, isto ni na koji način ne mijenja činjenicu da se ovom odlukom u potpunosti ignoriraju upute AZTN-a čije preporuke *nota bene* ni na koji način nisu nepodudarne s navodnim zahtjevima Europske komisije koje HOK ničim ne precizira, a koji se putem interneta ne mogu istražiti (za razliku od mišljenja AZTN-a koje je objavljeno i u nekolicini dnevnih portala).

- 2.2. Na koncu, ukoliko Europska komisija uistinu inzistira samo na smanjenju razlika u pogledu uvjeta koje različite kategorije kandidata za upis u imenik odvjetnika ostvaruju, a pritom se ne osvrće na dalekosežne posljedice koje bi ista odluka mogla ostaviti na radnopravni i socijalni položaj osoba na koje će se primjenjivati, tada bi svakako prije njezina usvajanja valjalo od Europske komisije zatražiti i dodatno očitovanje o gore opisanim diskriminatornim i invanzivnim učincima koje će donošenje predložene odluke izazvati (točka 1.), a u kontekstu nastojanja da se njome uklone ili smanje razlike između pojedinih kategorija kandidata za pristup odvjetničkoj službi u RH. **U ovom trenutku nema nikakva utemeljenja za uvjerenje da bi nastojanje Europske komisije na koje se HOK poziva bilo spojivo s učincima koje će u praktičnom smislu ovakva odluka izazvati, napose činjenicom da ona ničim ne olakšava pristup odvjetničkoj djelatnosti u RH, a u odnosu na ostale članice EU koje ili ne propisuju novčane obveze za pristup strukovnim udruženjima uopće ili ih propisuju u bitno manjim iznosima.**
- 2.3. Okolnost očigledne netransparentnosti pod kojom se ovakva odluka nastoji donijeti, a koja je uvjetovana nedovoljno artikuliranim razlozima zbog kojih se nova obveza postojećim članovima HOK-a uvodi, jasno ukazuje na stvarni, a očigledno namjerno prikriveni cilj njezina donošenja koji nadilazi ideju o možebitnom olakšavanju pristupa odvjetništvu svim kandidatima koji za to ispunjavaju uvjete. Notorno je kako je stvarni cilj usvajanja ovog prijedloga osigurati prihode koji će se zbog smanjenja postojećih neosnovano visokih obveza po osnovi upisnine za trenutne nečlanove HOK-a (vanjski članovi) smanjiti na godišnjoj razini. Naime, da je intencija donošenja predložene odluke uistinu bila samo smanjiti razlike koje u pogledu pretpostavki za upis u imenik odvjetnika danas postoje za različite kategorije kandidata, ostaje potpuno nejasno zašto se ona ne bi mogla ostvariti blažim mjerama, poglavito smanjenjem visine važećih

obveza koje nečlanovi HOK-a danas moraju ispunjavati za upis u imenik odvjetnika, a bez usporednog uvođenja istih za postojeće članove. Podneseni prijedlog uopće ne ide za time već spornu razliku smanjuje uvođenjem novog invanzivnog nameta za onaj dio vlastitog članstva na koji u globalu otpada najmanje 80% svih kandidata koji se na godišnjoj bazi upisuju u imenik odvjetnika, a u odnosu na one kandidate koji su kao nečlanovi HOK-a u ovom trenutku obveznici plaćanja upisnine. Drugim riječima, usvajanje predložene odluke će u konačnici omogućiti HOK-u da uprihoduje još više sredstava za vlastito djelovanje (s obzirom na to kako broj kandidata koji se u imenik odvjetnika HOK-a upisuju u svojstvu postojećih članova komore odnosno imenika vježbenika višestruko premašuje broj onih koji se u imenik upisuju kao trenutni nečlanovi HOK-a). **Takva intencija ne samo da je neprihvatljiva jer je prikrivena i suprotna obvezi iz čl. 11. ZPPI-a, već je kao takva protivna preporukama AZTN-a, a i očekivanim nastojanjima Europske komisije, a osobito nespojiva sa zakonskim određenjem HOK-a kao neprofitne organizacije.** Potonje poglavito kada se u obzir uzme činjenica da prema vlastitim izvještajima HOK u nekolicini prethodnih godina redovito ostvaruje prihode u iznosima osjetno većem od rashoda, dok se sredstva za njegov redoviti rad osiguravaju kroz članarine koje mu članovi plaćaju u mjesečnim i polugodišnjim intervalima. **Osiguravanje prihoda za vlastito funkcioniranje uz odsustvo bilo kakva pokušaja racionaliziranja vlastitih rashoda ne može biti valjni razlog za opravdanje predložene odluke, neovisno o tome je li on formalno izražen ili prikriven, kada je očigledan, a s obzirom na neprofitni karakter HOK-a kao pravne osobe s javnim ovlastima.**

3) Narušavanje ugleda odvjetništva

Zaključno, predloženim nametanjem novih finansijskih obveza odvjetničkim vježbenicima, mahom socijalno ugroženim kategorijama građana, a ujedno i kolegama postojećih članova imenika odvjetnika i njihovim radnicima koji neminovno doprinose razvoju odvjetničke djelatnosti u ukupnosti, a uz usporedno smanjenje od strane javnosti i nadležnih institucija osporavane visine upisnine za ostale kategorije pravnika, zapravo se ignoriraju jasne upute glede otklanjanja uočenih diskriminatornih postupanja, a u svrhu osiguranja stalnih priljeva prihoda za vlastito funkcioniranje i to bez ikakva posebnog objašnjenja ili pokušaja dodatnog racionaliziranja vlastitih rashoda. Usvajanje predloženog nacrta predstavljaljalo bi, stoga, eklatantan primjer sada već usustavljenog korištenja monopolističkog položaja HOK-a, kao prvenstveno udruženja odvjetnika, a u odnosu na onaj dio pridruženog članstva po osnovi članstva u imeniku vježbenika HOK-a, kojem se pristupu vježbenici ponajprije kao radnici, a potom i kao članovi istog udruženja, tijekom desetljeća ne uspijevaju adekvatno oduprijeti, unatoč tome što isti u praksi nerijetko dovodi do neograničenog radnog eksploriranja vježbeničkog kadra.

Stoga bi usvajanje predložene odluke, osim što bi bilo suprotno obvezama iz čl. 120 Kodeksa odvjetničke etike (NN 64/18 i 81/22, dalje u tekstu: Kodeks), neminovno dodatno doprinijelo narušavanju ugleda i časti odvjetništva i to uslijed vlastitog postupanja što se, u vremenima u kojima su baš aktivnosti članova HOK-a pod osobitom povećalom javnosti zbog općepoznatih događaja, zasigurno može

kvalificirati kao nepotrebno i pogibeljno, a u konačnici i protivno načelima i pravilima Kodeksa u cjelini, sve u smislu čl. 1.

II. Kako iz svega iznesenog proizlazi da HOK u dosadašnjem dijelu savjetovanja ničim nije valjano obrazložio razloge za donošenje predmetne odluke, u duhu kolegijalnosti i osnovnih demokratskih uzusa, a u konačnici i obvezujućih odredbi ZPPI-a, **Ijubazno molim da mi se prije bilo kakvog odlučivanja o predloženom nacrtu dostavi:**

1) Pisani zahtjev Europske komisije koji se u ovom javnom savjetovanju navodi kao povod donošenju predloženog nacrta odluke.

2) Pisano očitovanje Upravnog odbora HOK-a o:

- (ne)podudarnosti tog zahtjeva s mišljenjima i preporukama glede predmetne problematike iznesenima od strane AZTN-a te o možebitnim stajalištima EK o učincima koje će ovakva odluka adresatima neminovno stvoriti, kako na materijalnom planu, tako i na općem planu sadržajne neusklađenosti iste s usporedivim propisima na razini drugih država članica EU i drugih sličnih hrvatskih propisa;
- ovdje iznesenim sumnjama o osiguravanju potrebnih prihoda za obavljanje redovnih aktivnosti HOK-a, kao stvarnoj intenciji donošenja predmetne odluke, a u kontekstu udovoljavanja zahtjevima EK, kao i o dopustivosti takvog nastojanja u kontekstu zakonskog uređenja HOK-a kao pravne osobe kojoj cilj djelovanja nije ostvarivanje dobiti;
- o finansijskim učincima eventualnog neusvajanja točke II. predložene odluke na uobičajeno godišnje poslovanje HOK-a, kao i o svim mogućim segmentima na rashodovnoj strani proračuna HOK-a koji bi se, u svrhu neuvođenja predloženog nameta na štetu najranjivijih članova HOK-a, mogli racionalizirati, a s ciljem osiguranja normalnog funkcioniranja HOK-a, ukoliko je donošenje predložene odluke time motivirano, što je vrlo izgledno, kao i razlozima eventualne nemogućnosti takve racionalizacije;
- službeni podatak o postotku vježbenika koji u ukupnom broju primaju minimalnu plaću zajamčenu kolektivnim ugovorom, kao i o tome u kojoj mjeri vježbenici čine udio osoba koje se na godišnjoj razini upisuju u imenik odvjetnika (u odnosu na one koji to nisu i u ovom trenutku plaćaju punu upisninu);
- (ne)dopustivosti i zakonitosti ovakve odluke u odnosu na njezino zadiranje u već stečena prava za one kategorije vježbenika koji su ranije bili ostvarili uvjete za upis u imenik odvjetnika, dakle prema postojećim pravilima, a koji se zbog socijalnih i radnih ograničenja do sada nisu upisali u imenik odvjetnika, kao i u odnosu na one vježbenike koji takve uvjete nisu ispunili, ali su u trenutku njihova važenja već bili upisani u imenik odvjetničkih vježbenika HOK-a.

III. Zaključno, a u duhu prirode javnog savjetovanja, predlažem da se usvajanje predložene odluke **odloži do razrješenja svih spornih pitanja i razmatranja mogućnosti putem kojih bi se njezini željeni učinci mogli ostvariti na drugi način, a oni štetni u potpunosti otkloniti.**

U svrhu izbjegavanja štetnih učinaka predložene odluke i stavljanja predloženog nacrta izvan snage odnosno konačnog odustajanja od točke II. nacrta odluke, a uvažavajući nastojanje koje se njezinim donošenjem htjelo ostvariti, predlažem:

- racionализирати rashode HOK-a до mjere potrebne за njegovo normalno funkcioniranje, ako je ono smanjenjem upisnine za vanjske kandidate uistinu ugroženo, iako je takvo što i dalje sporno, napose smanjenjem godišnjih troškova po osnovi reprezentacija, telefona, pošte, prijevoza, službenih putovanja, stipendija, promoviranja i sl., uključujući i dokidanje sufinanciranja različitih vježbeničkih i odvjetničkih aktivnosti koje se zasnivaju na dobrovoljnoj osnovi (financiranje troškova odvjetničkih igara, prijevoza, domjenaka i sl.);
- u slučaju nemogućnosti racionализiranja rashoda na drugi način, razmotriti mogućnost povećanja obveza po osnovi mjesecnih odvjetničkih i polugodišnjih vježbeničkih članarina, a u svrhu rasterećenja vježbenika i izbjegavanja očite neuravnoteženosti koja bi u pogledu snošenja tereta proizašlog iz predložene odluke nastala između pojedinih kategorija članova HOK-a (odvjetnika i odvjetničkih vježbenika).

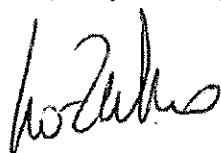
U slučaju nespremnosti za odustanak od ideje o plaćanju upisnine za vježbenike koji su radom u okviru HOK-a ostvarili uvjete za odvjetništvo, a kakve obveze sada nema, predlažem:

- potaknuti pregovore u svrhu izmjene kolektivnog vježbeničkog ugovora u dijelu koji se odnosi na propisivanje minimalne plaće koju vježbenici ostvaruju, a s ciljem poboljšanja njihova imovinskopravnog položaja, sada dodatno ugroženog predloženom odlukom i time shodnog otklanjanja njezina diskriminatornog učinka;
- izmijeniti nacrt odluke na način da se ista neće primjenjivati na vježbenike koji su u trenutku njezina usvajanja već bili upisani u imenik vježbenika HOK-a, a napose na one koji u trenutku njezina usvajanja ispunjavaju uvjete za upis u imenik odvjetnika HOK-a, neovisno o tome kada će isti podnijeti zahtjev za taj upis;
- u slučaju odbijanja svih prijedloga, odložiti primjenu predmetne odluke na osobe kojima se njome dokidaju već stečena prava odnosno izmijeniti nacrt na način da će ista odluka, u odnosu na vježbenike koji u trenutku njezina usvajanja ispunjavaju uvjete za upis u imenik odvjetnika, stupiti na snagu tek po proteku izvjesnog vremena (najmanje šest mjeseci), a kako bi im se omogućilo razdoblje za iznalaženje načina za konzumiranje prava koje im u ovom trenutku pripada te prilagodbu zatečenoj situaciji u vezi s novouvedenim nametom, a sve to uvažavajući specifičnost oblika i uvjete u kojima se odvjetnička djelatnost u RH može obavljati, kao i općepoznate okolnosti i uvjete pod kojima se vježbeništvo obavlja, iznesene u točki 1.1. predmetnog dopisa.

U nadi da će se zatečena situacija, koja omogućava da odvjetnički vježbenici *de facto* budu jedini dio članstva kojemu se nameće preuzimanje tereta možebitnog gubitka prihoda vlastitog strukovnog udruženja i to zbog kritika glede dosadašnjeg načina njegova financiranja upućenih od strane nadležnih institucija, razriješiti na način prihvatljiv za sve članove HOK-a,

S poštovanjem,

Ivo Zenko, odvjetnički vježbenik

**HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA
KOTURAŠKA 53
Zagreb**

PREDMET: **Prijedlog i mišljenje Udruge odvjetničkih vježbenika pri Hrvatskoj odvjetničkoj komori na Načrt prijedloga Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore**

Poštovani,

nastavno na obavijest objavljenu na web stranicama Hrvatske odvjetničke komore (dalje: HOK), o savjetovanju s javnošću pri donošenju Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika HOK-a (dalje: Odluka) sukladno članku 11. Zakona o pravu na pristup informacijama, Udruga odvjetničkih vježbenika pri HOK-u (dalje: Udruga) podnosi ovaj prijedlog i mišljenje.

Važećom Odlukom o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika HOK-a (NN 115/2013, 64/2018 od 14. ožujka 2019.) utvrđena je upisnina u iznosu od 37.500,00 kuna, s time da se obveza plaćanja iste ne odnosi na odvjetničke vježbenike koji su već upisani u Imenik odvjetničkih vježbenika HOK-a i koji su od dana upisa u Imenik odvjetničkih vježbenika pa do stjecanja prava na upis u Imenik odvjetnika na odvjetničkoj vježbi proveli efektivno najmanje 3 (tri) godine. Predloženim načrtom Odluke, upisnina se smanjuje na iznos od 3.000,00 eura dok se za kategoriju vježbenika koji su na odvjetničkoj vježbi odradili efektivno najmanje tri godine, uvodi obveza plaćanja upisnine u iznosu od 500,00 eura.

Na sjednici održanoj 15. listopada 2022. članovi Upravnog odbora HOK-a obaviješteni su kako je HOK na sastancima 7. i 19. rujna 2022. u Ministarstvu pravosuđa i uprave obaviještena o zahtjevima Europske komisije za smanjenje iznosa visine upisnine u Imenik odvjetnika HOK-a te je HOK pozvana do 15. listopada 2022. dostaviti konkretni prijedlog mjera koje namjerava poduzeti u cilju smanjenja postojećeg iznosa upisnine.

Nadalje, Europska komisija ukazuje na to da visina upisnine mora biti sukladna članku 13. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu kojim je propisano:

„2. Postupci i formalnosti ovlašćivanja nemaju učinak odvraćanja i nepotrebno ne komplikiraju ili odlažu dostavu usluge. Oni su lako dostupni, a svi troškovi koje podnositelji zahtjeva snose tijekom postupka su razumni i proporcionalni troškovima dotičnog postupka ovlašćivanja koje ne prekoračuju.“

Udruga ističe kako je od strane Europske komisije zahtijevano smanjenje iznosa visine upisnine u Imenik odvjetnika, što se načrtom Odluke i ispunjava, međutim Udruga smatra

kako uvođenje upisnine za upis u Imenik odvjetnika za kategoriju odvjetničkih vježbenika nije opravданo iz više razloga.

Prvenstveno, odvjetnički vježbenici već su upisani kao članovi HOK-a te i prije upisa u Imenik odvjetnika snose sve obveze koje proizlaze iz članstva, uključujući i obvezu plaćanja upisnine u Imenik odvjetničkih vježbenika HOK-a, članarine, obvezu usavršavanja i sl. Prilikom upisa u Imenik odvjetnika dolazi isključivo do promjene upisa iz jednog imenika, Imenika vježbenika, u drugi, Imenik odvjetnika, kojim se upisom nakon obveznog trogodišnjeg vježbeništva i rada u odvjetništvu stječe status odvjetnika. Dakle usvajanjem Odluke sukladno dostavljenom načrtu naplaćivao bi se ponovni upis pri istoj organizaciji te Udruga smatra kako nema troška koji bi opravdao uvođenje upisnine u visini 500,00 eura.

Osim što su već članovi HOK-a, vježbenici prethodno upisu u Imenik odvjetnika imaju izrazito niska primanja. Naime, od ožujka 2022. godine minimalna propisana plaća odvjetničkih vježbenika bez položenog pravosudnog ispita iznosi 862,70 eura bruto (oko 654,32 eura neto) odnosno 1.061,78 eura bruto (oko 777,76 eura neto)¹, za vježbenike s položenim pravosudnim ispitom. Neovisno o tome, i dalje se radi o izrazito niskim primanjima, a standard života vježbenika jednak je kao i prethodno povećanju, imajući u vidu faktore poput inflacije i općeg porasta cijena. Treba naglasiti kako je to ujedno i redovito standardna plaća vježbenika te u takvim okolnostima, izdvajanje iznosa od 500,00 eura predstavlja prekomjerno finansijsko opterećenje vježbenika, osobito imajući u vidu, a kako je prethodno navedeno, da su u HOK već upisani.

Uz navedeno, Udruga smatra kako je istu i dalje nepotrebno uvoditi s obzirom na to da upisnina, sukladno podacima Europske mreže za tržišno natjecanje o visinama upisnina u državama članicama Europske unije, iznosi u prosjeku od 100,00 do 300,00 eura, dok pojedine zemlje nemaju institut upisnine kao takve.

Također, uvođenje upisnine u visini od 500,00 eura za odvjetničke vježbenike protivno je duhu i smislu zahtjeva Europske komisije za smanjenje iznosa visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika HOK-a. Naime, smanjenje upisnine za jednu kategoriju, uz istodobno povećanje upisnine za drugu kategoriju, i to vježbenika, ne predstavlja ispunjenje zahtjeva kako je to Europska komisija imala u vidu.

Konačno, Udruga želi podsjetiti na odredbe Kodeksa odvjetničke etike koje se tiču odnosa prema odvjetničkim vježbenicima. Naime, članak 120. Kodeksa obvezuje odvjetnike osvijestiti da su odvjetnički vježbenici mlađi kolege i budući odvjetnici te se u tom smislu ističe kako je zadatok odvjetnika, a time i HOK-a, obrazovati buduće generacije odvjetnika i pomoći im u stjecanju znanja, vještina, samostalnosti, kao i pomoći im pri njihovu napretku, stasanju i razvitku. Ta se obveza ne iscrpljuje u samom obrazovanju vježbenika tijekom obavljanja vježbe, već ju treba shvatiti i šire na način da se vježbenicima kao članovima HOK-a omogući stjecanje prava na bavljenje odvjetništvom bez uvođenja prepreka za koje nema objektivnog opravdanja.

¹ Izračun prema fiksnom tečaju konverzije, 1eur = 7,53450 kn; Prema Kolektivnom ugovoru o uvjetima rada te pravima i obvezama iz radnog odnosa između poslodavca i odvjetničkih vježbenika od 1.3.2022. minimalna plaća iznosi 6.500,00 kn bruto za vježbenika bez položenog pravosudnog ispita i 8000,00 kn bruto s položenim pravosudnim ispitom

Udruga ukaže i na nedorečenost nacrtu Odluke, odnosno nedovoljno obrazloženje iste u smislu predviđanja visine upisnine za odvjetničke vježbenike koji su, do eventualnog stupanja Odluke ovako predloženog sadržaja na snagu, već stekli uvjete za upis u Imenik odvjetnika, ali se još uvijek nisu upisali. Vezano za navedeno, Udruga smatra kako bi u svrhu otklanjanja nejasnoća bilo svršishodno urediti odredbu točke V. nacrtu Odluke na način da se na odvjetničke vježbenike koji su do dana stupanja na snagu (nove) Odluke o visini upisnine za upis u Imenik odvjetnika HOK-a ispunili uvjete za upis u Imenik odvjetnika, ne primjenjuju odredbe o plaćanju upisnine kako je to predviđenom nacrtom Odluke.

Slijedom svega navedenog, Udruga predlaže izmjenu nacrtu Odluke o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika HOK-a na način da se odredba točke II., prvi stavak nacrtu Odluke, koja glasi:

„Osobe koje su bile upisane u Imenik odvjetničkih vježbenika Hrvatske odvjetničke komore (dalje u tekstu: Imenik odvjetničkih vježbenika HOK) i koji su na odvjetničkoj vježbi proveli efektivno najmanje 3 (tri) godine, prilikom upisa u Imenik odvjetnika HOK plaćaju upisninu u iznosu od 500 EUR u protuvrijednosti u kunama prema prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke koji vrijedi na dan plaćanja, koji iznos upisnine se uplaćuje nakon odobrenog prvog upisa u Imenik odvjetnika HOK, a prije davanja svečane prisege.“,

izmijeni na način da se obveza plaćanja upisnine u Imenik odvjetnika HOK-a ne odnosi na odvjetničke vježbenike koji su već upisani u Imenik odvjetničkih vježbenika HOK-a i koji su od dana upisa u Imenik odvjetničkih vježbenika pa do stjecanja prava na upis u Imenik odvjetnika na odvjetničkoj vježbi proveli efektivno najmanje 3 (tri) godine, odnosno da ista glasi kako je to već uređeno važećom Odlukom o utvrđivanju visine upisnine za upis u Imenik odvjetnika HOK-a (NN 115/2013, 64/2018 od 14. ožujka 2019.).

Podredno,

Udruga predlaže smanjenje prekomjerno visoko određenog iznosa upisnine za odvjetničke vježbenike u iznosu od 500,00 eura na niži iznos koji bi bio razuman i proporcionalan troškovima postupka upisa u Imenik odvjetnika HOK-a uz obrazloženje proporcionalnosti upisnine troškovima postupka upisa.

U svakom slučaju, a u svrhu prilagodbe na eventualno novouvedenu upisninu odvjetničkim vježbenicima za upis u Imenik odvjetnika, Udruga predlaže odgodu stupanja na snagu Odluke o visini upisnine za upis u Imenik odvjetnika HOK-a za najmanje 6 mjeseci.

U Zagrebu, 19. siječnja 2023. godine

S poštovanjem,

Predsjednica Udruge odvjetničkih vježbenika
Jelena Ljubičić, v.r.